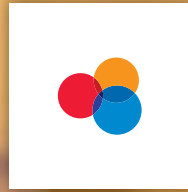

JAARVERSLAG

OP EFRO 2021

INLEIDING

WAAR STAAN WE NU?

WAT LEVERT HET OP?

VOORUITBLIK

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING

VEEL ANIMO VOOR EUROPESE SUBSIDIES
EUROPA TIJDENS DE PANDEMIE
RIS3: STRATEGIE VOOR HET NOORDEN
UITGELICHT SPEERPUNT RIS3: VAN ANALOOG NAAR DIGITAAL

WAAR STAAN WE NU?

NOORD-NEDERLAND BENUT EUROPEES PROGRAMMA TIJDENS CORONA: REACT-EU
EFRO EN REACT-EU: HET MKB MAAKT ER GEBRUIK VAN
IMPACT CORONA OP HET EFRO-PROGRAMMA
UITGELICHT SPEERPUNT RIS3: VAN EEN LINEAIRE NAAR EEN CIRCULAIRE ECONOMIE

WAT LEVERT HET OP?

EFRO OVERTREFT ALLE VERWACHTINGEN: TOEKENNING SUBSIDIES
EFRO OVERTREFT ALLE VERWACHTINGEN: REALISATIE INVESTERINGEN
WAT LEVERT HET OPERATIONEEL PROGRAMMA OP?
UITGELICHT SPEERPUNT RIS3: VAN ZORG NAAR DUURZAME GEZONDHEID

VOORUITBLIK

EEN VOORUITBLIK OP VOLGEND JAAR
IMPACT MAKEN MET SUBSIDIES 2021-2027
UITGELICHT SPEERPUNT RIS3: VAN FOSSIELE NAAR HERNIEUWBARE ENERGIE

INLEIDING

VEEL ANIMO VOOR
EUROPESE SUBSIDIES

EUROPA TIJDENS DE PANDEMIE

RIS3: STRATEGIE VOOR HET
NOORDEN

UITGELICHT SPEERPUNT RIS3:
VAN ANALOOG NAAR DIGITAAL

VEEL ANIMO VOOR EUROPESE SUBSIDIES

Noord-Nederland maakt al meer dan 20 jaar succesvol gebruik van Europese subsidies. Het SNN is namens de drie noordelijke provincies de organisatie voor het aanvragen en uitvoeren van Europese subsidies vanuit het EFRO-programma (Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling) in Noord-Nederland.

DE ROL VAN HET SNN

Het SNN is een samenwerkingsverband van de drie noordelijke provincies. Wij stimuleren, faciliteren en verbinden mensen, ideeën en ambities die bijdragen aan de ontwikkeling van Noord-Nederland. Door het samenbrengen van noordelijke bedrijven, kennisinstellingen, overheden en inwoners dragen wij bij aan waardevol leven en creëren wij impact in Noord-Nederland.

Bij ons kunnen mkb-bedrijven en (kennis)instellingen Europese subsidies aanvragen. Het SNN behandelt, weegt en kent subsidies toe. Belangrijk in de beoordeling is de innovatieve waarde van een aanvraag als bijdrage aan het versterken van de maatschappelijke en economische doelen waarmee we Noord-Nederland nog mooier en sterker maken.

EUROPA TIJDENS DE PANDEMIE

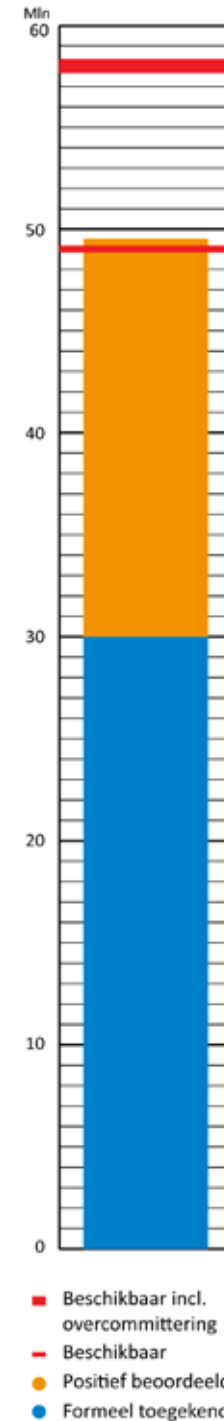
2021 stond, wat Europese fondsen betreft, vooral in het teken van de implementatie van REACT-EU in het programma. Dit programma is door de Europese Commissie opgezet naar aanleiding van de coronacrisis.

SNEL INZETBAAR

Dankzij de grootste programmawijziging ooit is een toegevoegd budget van € 58,5 miljoen gecreëerd voor projectaanvragen. Noord-Nederland slaagde erin om de middelen snel, al vanaf begin 2021, beschikbaar te stellen. De openstellingen waren gericht op (1) het stimuleren van het mkb; om juist ook in deze tijd toekomstgerichte investeringen te blijven doen en kansen te verzilveren en (2) een goed werken innovatie-ecosysteem; om knelpunten te overwinnen en sterker uit de crisis te komen.

Aan het eind van het jaar was al € 27,5 miljoen formeel toegekend aan projecten en over nog eens € 19,5 miljoen aan subsidieaanvragen was een positief advies uitgebracht. De verwachting is dat in de loop van 2022 het gehele REACT-EU-budget zal zijn toegekend.

Figuur: toekenningen uit voortgangsrapportage REACT-EU Q4 2021

RIS3: STRATEGIE VOOR HET NOORDEN

In 2021 kwam het verlossende woord uit Brussel: opnieuw stelt de Europese Unie tot 2027 gelden beschikbaar aan Noord-Nederland, uit het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling (EFRO).

De basis voor het structuur- en innovatiefonds ligt voor onze regio in de eerder vastgestelde Regionale Innovatie- en onderzoeksstrategie voor slimme specialisatie. Deze RIS3 is ontwikkeld door de noordelijke overheden, kennisinstellingen, ondernemers en andere partners. Het vormt de kapstok voor de inzet van Europese fondsen in de komende periode. Met de RIS3 zetten we in op een innovatiever en sterker Noord-Nederland en werken we gelijktijdig aan een circulaire, gelukkige en inclusieve regio. Hier lees je meer over de RIS3.

VIER SPEERPUNTEN RIS3

Om te komen tot een gezond innovatie-ecosysteem, is binnen de RIS3 gekozen voor een aantal speerpunten:

- Van analoog naar digitaal
- Van een lineaire naar een circulaire economie
- Van zorg naar duurzame gezondheid
- Van fossiele naar hernieuwbare energie

Marjan Dol, directeur SNN vertelt: "De komende jaren staan in het Noorden vier maatschappelijke ontwikkelingen centraal: van analoog naar digitaal, van zorg naar preventie en gezondheid, van lineair naar circulair en van fossiele naar duurzame energie. Grote uitdagingen, ook wereldwijd, waarvoor het Noorden oplossingen heeft."

[Lees het volledige interview met Marjan Dol hier.](#)

SPEERPUNT RIS3: VAN ANALOOG NAAR DIGITAAL

De komende jaren staan in het Noorden vier maatschappelijke ontwikkelingen centraal. Een van die ontwikkelingen is: van analoog naar digitaal. Samenwerking tussen bedrijven en instellingen is hierbij essentieel. Zo werd in 2021 subsidie verleend vanuit het EFRO-fonds aan het project 3D-printkompas. Je leest hierover [op onze website](#). Over een ander mooi voorbeeldproject lees je hieronder.

UITGELICHT: ORTHOPEDISCHE SCHOENEN UIT EEN 3D-PRINTER

Honderdduizenden mensen in Nederland lopen om medische redenen met aangepaste zolen, van topatleten tot diabetespatiënten. Het produceren daarvan is tijdrovend, en omdat het handwerk is, krijg je nooit twee keer dezelfde schoen. Het moet toch mogelijk zijn, zo dachten ze bij het Centrum voor Revalidatie van het Groningse UMCG, om de productie van zo'n zool exact aan te laten sluiten op de behoefte van een patiënt?

SUBSIDIE VALORISATIE EN KENNISONTWIKKELING

Projectleider Juha Hijmans, universitair hoofddocent aan het UMCG: "Wij hebben toen met succes een subsidie bij het SNN aangevraagd in het kader van valorisatie en kennisontwikkeling. Kost het nu nog vaak twee weken om een orthopedische schoen te maken; dankzij onze innovatie gaat het in de toekomst beter en veel sneller."

Met een algoritme kan het Centrum voor Revalidatie de persoonlijke data van een patiënt omzetten in een specifieke zoolvorm. Die gegevens gaan per mail naar een 3Dprintbedrijf, dat de zool met één druk op de knop produceert. Daarna hoeft de orthopedische schoenmaker hem alleen nog maar op de juiste maat schoen te plakken.

[Meer over dit project lees je hier.](#)

WAAR STAAN **WE NU?**

NOORD-NEDERLAND BENUT
EUROPEES PROGRAMMA
TIJDENS CORONA: REACT-EU

EFRO EN REACT-EU: HET
MKB MAAKT ER GEBRUIK VAN

IMPACT CORONA OP HET
EFRO-PROGRAMMA

UITGELICHT SPEERPUNT RIS3:
VAN EEN LINEAIRE NAAR
EEN CIRCULAIRE ECONOMIE

NOORD-NEDERLAND BENUT EUROPEES PROGRAMMA TIJDENS CORONA: REACT-EU

De openstellingen uit de REACT-EU-middelen in Noord-Nederland waren gericht op (1) het stimuleren van het mkb; om kansen te verzilveren en knelpunten aan te pakken en (2) een goed werkend innovatie-ecosysteem; om knelpunten te overwinnen en sterker uit de crisis te komen.

KANSEN UIT DE RIS3 VERZILVEREN: 'NEVER WASTE A GOOD CRISIS'

REACT-EU richt zich – als onderdeel van een crisis- en herstellepakket – op het herstel van een veerkrachtige economie. De inzet van deze toekomstgerichte investeringen focust zich daarbij op een groene en digitale economie. Zoals Winston Churchill het immers al zei: “Never waste a good crisis.” Juist nu kiezen we voor een groene toekomst.

KNELPUNTEN INNOVATIE-ECOSYSTEEM AANPAKKEN

Noord-Nederland zet in op een sterk en goedwerkend innovatie-ecosysteem. Door de coronacrisis waren knelpunten in dit systeem ontstaan. De openstellingen uit REACT-EU waren er dan ook op gericht om die knelpunten aan te pakken. De noordelijke provincies en het SNN nodigden specifiek kennis- en onderwijsinstellingen en partijen rond de zorg uit om met een gezamenlijke aanpak te komen, zodat zij hun rol in het innovatie-ecosysteem kunnen blijven vervullen en versterken.

EFRO EN REACT-EU: HET MKB MAAKT ER GEBRUIK VAN

Het midden- en kleinbedrijf is de motor van de economie in onze regio. Het bedrijfsleven maakt al jaren effectief gebruik van EFRO-subsidies. Eind 2021 waren 1767 ondernemingen betrokken bij projecten die gesubsidieerd worden vanuit het programma EFRO en REACT-EU.

BEKENDE EN NIEUWE SUBSIDIES

Bij de openstellingen vanuit REACT-EU is gebruik gemaakt van bekende én nieuwe subsidie-instrumenten. De mate van samenwerking verschilt per type instrument. Zo kent de VIA-subsidie (Versneller Innovatieve Ambities) relatief veel individuele trajecten. Terwijl de [Call valorisatie en kennisontwikkeling](#) juist diverse trajecten kent: van individuele mkb'ers, van samenwerkingen tussen mkb'ers onderling, met kennisinstellingen en met grotere bedrijven en consortia.

In de figuur op deze pagina zie je de verdeling van de REACT-EU-middelen over de verschillende type projecten. Met een totaal van 21,4 miljoen euro gaat het grootste deel van de tot eind 2021 toegekende REACT-EU-bijdragen naar projecten van individuele mkb'ers.

Figuur: Type projecten REACT-EU

IMPACT CORONA OP HET EFRO-PROGRAMMA

Vanwege de coronamaatregelen en de economische effecten van de crisis hebben veel projecten binnen het reguliere deel van het EFRO-programma verzocht om verlenging van de projectperiode. Vertragingen zijn met name ontstaan door gedwongen sluiting van laboratoria, het niet fysiek kunnen samenwerken aan projectactiviteiten en door de crisis ontstane knelpunten in de toeleveringsketen. In sommige gevallen zijn projecten inhoudelijk gewijzigd.

BESTEDINGEN EN DE AFRONDING VAN PROJECTEN SCHUIVEN OP

Vooralsnog zijn er geen projecten die vanwege de coronacrisis niet ten uitvoer komen. Wel heeft de crisis tot gevolg dat bestedingen en de afronding van projecten opschuiven naar de einddatum van het programma. Het SNN staat daarom in nauw contact met de begunstigden over de voortgang van hun projecten.

VAN EEN LINEAIRE NAAR EEN CIRCULAIRE ECONOMIE

In Noord-Nederland maken we een transitie van een lineaire naar een circulaire economie. Onze regio heeft al een sterke kennispositie wat betreft agrobusiness en biobased economie, en wil deze verder uitbouwen. Hieronder lees je over een voorbeeldproject binnen deze ontwikkeling.

UITGELICHT: EEN WINDMOLEN VAN HERGEBRUIKT PLASTIC

Kunnen we de maakindustrie circulair en bestendig maken? Dat kan, denkt Nedcam in Heerenveen. Door gebruik te maken van materialen die recyclebaar zijn.

Nedcam maakt mallen voor onderdelen van onder meer jachten en windmolens. Die enorme mallen worden gefreesd uit polyester en epoxy. Om minder milieubelastend en duurzamer te worden, stapt het bedrijf de komende jaren over op printen met thermoplasten. Dat zijn kunststoffen die na verhitting weer vloeibaar worden en je dus kunt hergebruiken.

SUBSIDIE VALORISATIE EN KENNISONTWIKKELING

Directeur Erwin van Maaren van Nedcam: "Via het SNN hebben wij subsidie ontvangen in het kader van [valorisatie en kennisontwikkeling](#). Om onze techniek breder beschikbaar te maken zetten we een kenniscentrum op. Samen met partners en kennisinstellingen zoeken we verder welke toepassingen mogelijk zijn."

[Meer over dit project lezen? Kijk op deze webpagina.](#)

A photograph of a man and a woman in a workshop setting. The man is on the left, wearing a grey t-shirt and a tool belt, looking towards the woman. The woman is on the right, wearing a red and black plaid shirt and overalls, holding a tablet and smiling. The background shows industrial equipment and another person working. The entire image has a warm, orange-toned overlay.

WAT LEVERT HET OP?

EFRO OVERTREFT ALLE
VERWACHTINGEN:
TOEKENNING SUBSIDIES

EFRO OVERTREFT ALLE
VERWACHTINGEN:
REALISATIE INVESTERINGEN

WAT LEVERT HET
OPERATIONEEL PROGRAMMA
OP?

UITGELICHT SPEERPUNT RIS3:
VAN ZORG NAAR DUURZAME
GEZONDHEID

EFRO OVERTREFT ALLE VERWACHTINGEN: TOEKENNING SUBSIDIES

Het Operationeel Programma (OP EFRO) voor Noord-Nederland heeft een productief jaar achter de rug. Vanuit de reguliere programmering zijn de laatste projecten toegekend voor prioriteiten als human capital, kennis en innovatie. Voor de prioriteit koolstofarme economie was dit al het geval, waardoor nu het volledige budget is toegekend.

BIJDRAGE AAN PRIORITEIT INNOVATIE

Tot en met eind 2020 is er voor € 177,2 miljoen aangevraagd voor projecten die bijdragen aan prioriteit 1: human capital, kennis en innovatie. € 119,0 miljoen daarvan is formeel toegekend.

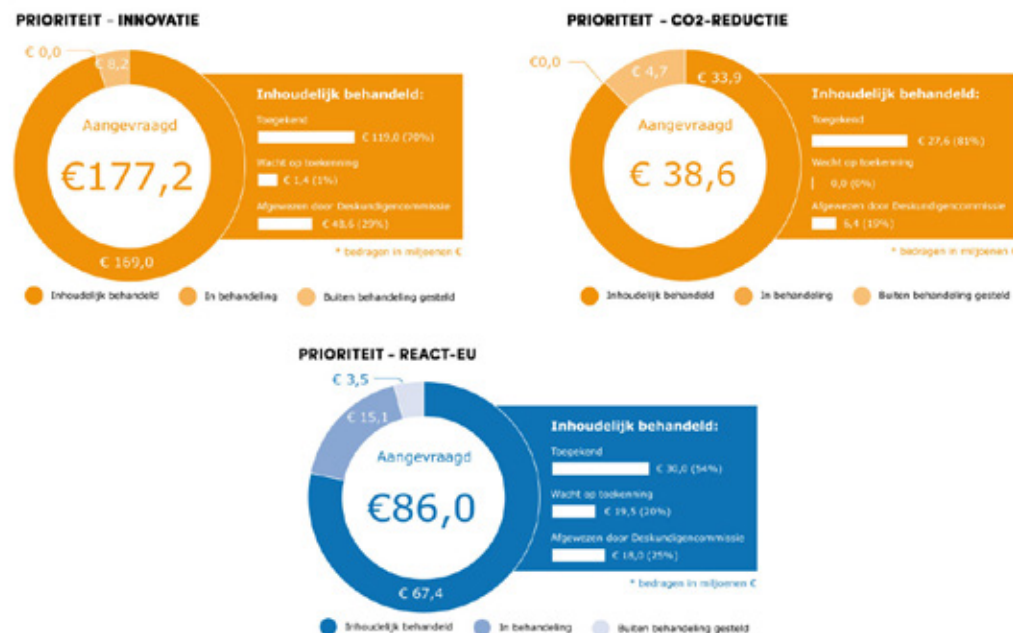
BIJDRAGE AAN PRIORITEIT KOOLSTOFARME ECONOMIE

Tot en met eind 2019 is er voor € 38,6 miljoen subsidie aangevraagd voor projecten die bijdragen aan prioriteit 2: Koolstofarme economie. Hiervan is voor € 27,6 miljoen toegekend.

BIJDRAGE AAN REACT-EU-PRIORITEIT

Tot en met eind 2021 is er voor € 86 miljoen subsidie aangevraagd voor projecten die bijdragen aan de REACT-EU-prioriteit: een groen, digitaal en veerkrachtig herstel van de economie. € 30 miljoen daarvan is formeel toegekend en € 19,5 miljoen euro is positief beoordeeld door de deskundigencommissie en in afwachting van een formele toekenning. Daarnaast lag nog voor 15,1 miljoen euro aan projecten voor bij de deskundigencommissie.

Figuur: Stand van zaken per prioriteit

EFRO OVERTREFT ALLE VERWACHTINGEN: REALISATIE INVESTERINGEN

Belangrijke indicatoren die aangeven of het EFRO-programma op koers ligt, betreft het aantal deelnemende bedrijven en de gerealiseerde investeringen.

INDICATOR DEELNEMENDE ONDERNEMINGEN: VER OVERTROFFEN

Dat het EFRO-programma bij uitstek geschikt is voor het mkb werd voorgaande jaren al duidelijk. Eind 2021 waren er 1721 bedrijven bij het EFRO, inclusief REACT EU, betrokken. De streefwaarden worden daarmee ver overtroffen. De laagdrempelige VIA-subsidie draagt hier voor een belangrijk deel aan bij.

INDICATOR GEREALISEERDE INVESTERINGEN: BESTEDINGEN OP SCHEMA

Ieder jaar moet een vastgesteld volume aan subsidiabele kosten worden goedgekeurd en gedeclareerd bij de Europese Commissie. Dit is de zogenaamde bestedingsnorm. Het bedrag dat voor 2021 gehaald moet worden is € 133,1 miljoen.

Eind 2021 is voor in totaal € 172,7 miljoen aan kosten door projecten bij het SNN ingediend en gecontroleerd. Inclusief technische bijstand komt dit uit op een totaal van € 181,5 miljoen aan gecontroleerde kosten. Hiervan is € 160,6 miljoen aan kosten opgenomen in de betaalaanvraag aan de Europese Commissie. Daarmee is de norm voor 2021 ruimschoots gehaald en is ook de bestedingsnorm voor 2022 binnen handbereik.

Figuur: Prestatiekader met indicatoren per prioriteit

Prestatieindicatoren per prioriteit		Gerealiseerd eind Q4 2021	Verwachte realisatie eind 2022	Streefwaarde eind 2023
Innovatie	Ondernemingen in afgeronde projecten	575	-	434
	Ondernemingen in gestarte projecten	1227	-	-
	Gerealiseerde investeringen	€ 132,2	€ 173,0	€ 209,8
CO2-reductie	Ondernemingen in afgeronde projecten	148	-	140
	Ondernemingen in gestarte projecten	230	-	-
	Gerealiseerde investeringen	€ 38,7	€ 53,6	€ 60,9
React-EU	Ondernemingen in afgeronde projecten	1	-	360
	Ondernemingen in gestarte projecten	264	-	-
	Gerealiseerde investeringen	€ 1,8	-	€ 72,0

Bedragen in miljoenen €

WAT LEVERT HET OPERATIONEEL PROGRAMMA OP?

Er zijn vier resultaatindicatoren bepaald die het effect van het EFRO-programma op het innovatieklimaat meten. Het gaat om de indicatoren Kennisontwikkeling, Valorisatie, Human Capital en CO2-reductie. Van de eerste drie resultaatindicatoren zijn over 2021 nog geen nieuwe metingen ontvangen.

RESULTAATINDICATOR CO2-REDUCTIE

De CO2-indicator meet het aantal milieu-innovaties in het noordelijk mkb en wordt jaarlijks gemeten met de Noord-Nederlandse Innovatiemonitor. Van de innoverende bedrijven blijkt dat 76 procent in de bevroegde periode ten minste één milieu-innovatie heeft gerealiseerd. Dit is een toename van 22 procent ten opzichte van het voorgaande jaar.

OP SCHEMA

Op het gebied van projectindicatoren ligt het programma goed op het schema om haar doelen te realiseren. Op een uitzondering na, verwacht het programma dat alle streefwaarden eind 2023 zijn behaald. Diverse doelstellingen zijn nu al gerealiseerd, zoals het aantal gesteunde ondernemingen dat een nieuw product of dienst heeft ontwikkeld, het aantal gecreëerde samenwerkingsverbanden en het aantal deelnemende mkb-bedrijven in innovatietrajecten gericht op CO2-reductie. Ook voor de nieuwe doelen, behorend bij het toegevoegde REACT-EU-budget, is de verwachting dat ze worden behaald.

Benieuwd naar de Noord-Nederlandse Innovatiemonitor? [Bekijk hier het rapport.](#)

VAN ZORG NAAR DUURZAME GEZONDHEID

Een andere transitie die centraal staat in het Noorden is: van zorg naar duurzame gezondheid. Het gezondheidszorgsysteem in Nederland loopt immers tegen zijn grenzen aan. Een voorbeeldproject over positieve gezondheid vind je hieronder.

UITGELICHT: ZOEKEN NAAR GEZONDE KOOLHYDRATEN

Koolhydraten hebben een negatief imago. Maar is dat eigenlijk wel terecht? Gezondere koolhydraten zijn het antwoord en die bestaan ook! Pectines bijvoorbeeld, die voorkomen in de vezels van planten en de schillen van fruit, zoals appels en citroenen.

CarbExplore onderzoekt en ontwikkelt koolhydraten als voedingsmiddel. Voedingsmiddelenproducenten willen graag weten welke pectines ze aan hun producten kunnen toevoegen om ze gezonder te maken. Het Groningse bedrijf ontwikkelt methodes om pectines te analyseren en in kaart te brengen.

VIA-SUBSIDIE: VERSNELLER INNOVATIEVE AMBITIES

Research-technician Redmar Postma: "Het is een technisch lastig vraagstuk dat je er als bedrijf niet zomaar even bij doet. Wij zijn dan ook verheugd dat ons een [VIA-subsidie](#) is toegekend. Zo kunnen we mensen vrijspelen om praktijkgericht onderzoek te doen."

[Op deze webpagina](#) lees je meer over dit voorbeeldproject. En ben je benieuwd naar andere voorbeelden? Bekijk dan eens dit [bericht op Instagram](#) over het Open Diagnostics Ecosysteem

A man with grey hair, wearing safety glasses and a white lab coat, is focused on his work in a laboratory. He is looking down at a piece of equipment on a table. The background is slightly blurred, showing other lab equipment and a clean, professional environment. The overall lighting is cool and blue-toned.

VOORUITBLIK

EEN VOORUITBLIK OP
VOLGEND JAAR

IMPACT MAKEN MET SUBSIDIES
2021-2027

UITGELICHT SPEERPUNT RIS3:
VAN FOSSIELE NAAR
HERNIEUWBARE ENERGIE

EEN VOORUITBLIK OP VOLGEND JAAR

In 2022 richt het programma zich op het zo spoedig mogelijk afronden van de lopende aanvraagtrajecten binnen REACT-EU. Op die manier kunnen begunstigden de relatief korte looptijd tot uiterlijk 31 december 2023 zo goed mogelijk benutten. Tegelijkertijd wordt de voortgang van de nog lopende projecten intensief gemonitord, zodat het programma volgend jaar tot een optimale afronding van het programma kan komen.

START VAN HET NIEUWE EFRO-PROGRAMMA 2021-2027

In 2022 wordt ook gestart met het nieuwe EFRO-programma voor de periode 2021-2027. Het programma is in 2021 ingediend bij de Europese Commissie, op korte termijn wordt de formele goedkeuring verwacht. Parallel aan dit proces bereidt het SNN de eerste openstellingen voor door het opzetten van de governance, de algehele programmering, het subsidie-instrumentarium, inclusief aanvraag- en beoordelingsprocessen en ondersteunende ICT.

IMPACT MAKEN MET SUBSIDIES 2021-2027

Subsidie wordt gericht ingezet om het Noorden verder te brengen. We kiezen voor groene initiatieven, nieuwe samenwerkingen en maken ruimte voor experimenten. Het aantal instrumenten dat voor de besteding van EFRO-gelden wordt ingezet, is divers.

[Marjan Dol, directeur SNN vertelt](#): “Wij staan klaar voor startups, ontwikkelaars, particulieren en mkb-ondernemers, met een flink aantal instrumenten. Denk daarbij aan programma’s en subsidies als: REACT-EU (t/m 2023), de MIT-subsidie, het EFRO-programma (2021 – 2027) en POP3+ (t/m 2022), en de [‘Open Innovatiekans’](#), een Europese subsidie uit het REACT-EU-fonds om experimenten bij consortia te stimuleren. Schrik niet van alle afkortingen; het gaat ons om de oplossingen die we creëren met het geld dat we geven.”

BIJeenKOMSTEN EN WEBINARS IN 2021

Noord-Nederland benut Europese fondsen om het midden- en kleinbedrijf te helpen met innoveren. Het vorige EFRO-programma was succesvol; die aanpak ontwikkelen we door. Na het stimuleren van individuele innovatietrajecten verleggen we onze ambitie naar het vergroten van de groep van innovatieve bedrijven.

In 2021 hebben we daarom onder andere een webinar georganiseerd over de doorvertaling van de RIS3 in de Europese fondsen, zoals EFRO. Ook hebben we een webinar en een bijeenkomst georganiseerd in het kader van de Noord-Nederlandse Innovatiemonitor. Tijdens het webinar stond ecosysteeminnovatie centraal. Bij de bijeenkomst kwamen de belangrijkste innovatieactiviteiten, -investeringen en -prestaties van noordelijke mkb-bedrijven aan bod.

[Kijk hier het webinar over RIS3 en Europese fondsen terug](#). En [lees hier meer over de webinar](#) over de Noord-Nederlandse Innovatiemonitor en ecosysteeminnovatie.

VAN FOSSIELE NAAR HERNIEUWBARE ENERGIE

In Groningen wordt de noodzaak van energietransitie aan den lijve ervaren. Tegelijkertijd bieden deze uitdagingen ook nieuwe ontwikkelkansen. Wij willen die kansen ontdekken, verzilveren en onze economie helpen om zich aan te passen. Een voorbeeldproject over deze ontwikkeling lees je hieronder.

UITGELICHT: WIND OOGSTEN OP ZEE

Noord-Nederland is en blijft een regio die energie geeft. Na de winning van aardgas is het nu tijd voor duurzame energie. Dat gebeurt op de Noordzee en het wordt aangeland in de Eemshaven.

OPEN INNOVATIE CALL

Daar hebben negentien partijen zich verenigd in het Offshore Wind Innovation Centre (OWIC). In het gloednieuwe informatie-, trainings- en innovatiecentrum delen bedrijven, kennisinstellingen en overheden de missie om te innoveren op het gebied van groene, duurzame windenergie op zee. Het SNN stelde bij de opening van het OWIC een subsidie van 1,3 miljoen euro beschikbaar.

Meer hierover lezen? [Bekijk dan dit Instagram-bericht.](#)

Copyright Het SNN

Samenwerkingsverband Noord-Nederland

Leonard Springerlaan 15
9727KB Groningen

(050) 5224 900

info@snn.nl

www.snn.nl

• Stimuleert • Faciliteert • Verbindt

Meer weten? www.snn.nl

